

Spis treści

Autorzy	XI
Słowo wstępne	XIII
Wykaz skrótów	XV
Wykaz literatury	XIX
Rozdział I. Zasada jawności i jej ograniczenia w demokratycznym państwie prawnym w świetle standardów międzynarodowych	1
§ 1. Wprowadzenie	1
§ 2. Geografia i przegląd międzynarodowej regulacji zasady jawności i jej ograniczeń	3
I. Uwagi wstępne	3
II. Standardy międzyrządowe	4
1. Standardy powszechne	4
2. Standardy partykularne	11
A. Europa	11
B. Ameryki	15
C. Afryka	17
D. Wspólnota Narodów (<i>Commonwealth of Nations</i>)	21
3. Standardy wypracowane przez podmioty różnych szczebli międzynarodowych	22
III. Regulacje pozarządowe	24
IV. Podsumowanie	25
§ 3. Materialne aspekty zasady jawności i jej ograniczeń	26
I. Treść zasady jawności: prawo dostępu do informacji	26
II. Zasady dostępu do informacji	27
III. Ograniczenia w dostępie do informacji	29
§ 4. Instytucjonalne i proceduralne aspekty zasady jawności i jej ograniczeń	31
I. Instytucje i procedury klasyfikacji informacji	31
II. Instytucje i procedury dostępu do informacji. Środki wspierające dostęp	31
III. Instytucje i procedury monitoringu prawa dostępu do informacji	32
IV. Instytucjonalno-proceduralne aspekty kontroli sądowej	33

V. Procedury związane z naruszeniem regulacji prawa dostępu do informacji	34
§ 5. Wnioski i zalecenia regulacyjne dla Polski	34
I. Zalecenia dotyczące formy regulacji	34
II. Zalecenia dotyczące treści regulacji	35
Summary	36
Rozdział II. Unijne modele regulacji jawności i jej ograniczeń oraz ich wpływ na systemy krajowe	39
§ 1. Wprowadzenie	39
§ 2. Model jawności politycznej	41
I. Bazowa forma jawności politycznej	41
II. Forma jawności politycznej w sprawach dotyczących środowiska naturalnego	45
§ 3. Model hybrydowy	50
§ 4. Model jawności gospodarczej	51
I. Forma jawności rynkowej	52
II. Forma jawności rynkowo-regulacyjnej	54
III. Forma jawności regulacyjnej	57
§ 5. Podsumowanie	61
Summary	63
Rozdział III. Kategoria jawności i prawo do informacji z perspektywy orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka	67
§ 1. Uwagi wstępne	67
§ 2. Wolność otrzymywania informacji – analiza treści normatywnej i orzecznictwa ETPC	70
§ 3. Ewolucja interpretacji wolności otrzymywania informacji w orzecznictwie ETPC	76
I. Dostęp do danych agencji wywiadowczej dotyczących inwigilacji	81
II. <i>Guseva v. Bułgaria</i> – przełom w kierunku ugruntowania prawa dostępu do informacji?	83
§ 4. Jawność i dostęp do informacji w świetle prawa do poszanowania prywatności (art. 8 ust. 1 EKPC)	89
§ 5. Konkluzje – znaczenie ewolucji orzecznictwa ETPC w sprawie dostępu do informacji publicznej dla polskiego ustawodawcy	91
Summary	92
Rozdział IV. Jawność i jej ograniczenia w prawie Republiki Federalnej Niemiec	95
§ 1. Gwarancje jawności – ich podstawy i status prawny	95
§ 2. Konstytucyjne założenia dostępu do informacji	96
§ 3. Ewolucja rozwiązań ustawowych w zakresie dostępu do informacji	101

§ 4. Zakres dostępu do informacji	105
§ 5. Ograniczenia jawności	111
§ 6. Procedura udostępniania informacji	115
§ 7. Kwestie instytucjonalne	118
§ 8. Rekomendacje dla prawodawcy polskiego	120
Summary	124
Rozdział V. Analiza pojmowania i działania zasady jawności oraz jej ograniczeń z perspektywy prawa francuskiego	127
§ 1. Status prawny prawa do informacji i gwarancji jawności	127
I. Ewolucja zasady jawności	127
II. <i>Transparency, openness, disclosure</i> – relacja pojęć w prawie francuskim	134
§ 2. Prawo do informacji w rozumieniu ustawy CADA	136
I. Zakres, charakter i przedmiot prawa do informacji	136
II. Ograniczenia dostępu do dokumentów administracyjnych	140
§ 3. Prawo do ponownego wykorzystania informacji publicznej	145
I. Ograniczenia ustawowe prawa do ponownego wykorzystania informacji	147
II. Nowelizacja dyrektywy 2003/98/WE a prawo francuskie	149
§ 4. Obowiązki organów administracyjnych (wymienionych w art. 1 ustawy) w świetle ustawy i dekretu, zmierzające do realizacji szerokiego dostępu do danych publicznych	152
§ 5. Komisja dostępu do dokumentów administracyjnych (CADA)	155
I. Misja CADA	155
II. Tryb i warunki złożenia wniosku do CADA	157
§ 6. Tryby szczególne dostępu do informacji (informacje o środowisku, dostęp do archiwów publicznych i do informacji o prawie)	158
I. Dostęp do informacji o środowisku	158
II. Ogólne zasady dostępu do archiwów publicznych	163
III. Dostęp do informacji o prawie	164
§ 7. Ochrona danych osobowych w obliczu rozwoju informatyki – ustawa z 6.1.1978 r. o informatyce, zbiorach danych i wolnościach .	165
I. Prawa osób związane z przetwarzaniem danych o charakterze osobowym	167
II. Obowiązki administratorów danych osobowych	168
III. Dane wrażliwe	169
IV. Państwowa komisja do spraw informatyki i wolności (CNIL) .	170
§ 8. Projekt <i>open data</i> („ <i>données ouvertes</i> ”)	171
§ 9. Doświadczenia francuskie mogące stanowić wzór dla poprawy polskich regulacji w zakresie dostępu do informacji publicznej	175
Summary	176

Rozdział VI. Analiza pojmowania i działania zasady jawności oraz jej ograniczeń z perspektywy prawa włoskiego	179
§ 1. Status prawny gwarancji jawności	179
I. Ewolucja zasady jawności	179
II. Unormowanie zasady jawności	180
III. Treść zasady jawności i jej główne założenia	182
IV. Najważniejsze definicje związane z dostępem do informacji	183
1. Administracja publiczna	183
2. Trzyletni program na rzecz jawności i integralności administracji publicznej	184
3. Dokument	184
4. Informatyka	185
V. Wnioski	185
§ 2. Ograniczenia jawności – dostępu do informacji	186
I. Dostęp do informacji i jego najważniejsze ograniczenia	186
II. Wnioski	190
§ 3. Kwestie instytucjonalne (organy ochrony jawności): organy administracyjne, w tym organy wyspecjalizowane w sprawach dostępu i ponownego wykorzystania informacji	191
I. Komisja ds. Dostępu do Dokumentów Administracyjnych	191
II. Inspektor ds. jawności (<i>Responsabile per la trasparenza</i>) i niezależne organy oceny (<i>Organismi indipendente di valutazione</i> – OIV)	192
III. Inspekcja Ochrony Danych Osobowych	193
IV. Krajowy Urząd Antykorupcyjny (<i>L’Autorità nazionale anticorruzione</i> – ANAC)	194
§ 4. Kwestie instytucjonalne (specyficzne organy – użytkownicy informacji): organy administracyjne, w tym służby specjalne	195
§ 5. Kwestie proceduralne dotyczące udostępniania i powtórnego wykorzystania informacji	199
I. Dostęp do dokumentów administracji publicznej (<i>accesso</i>)	199
II. Dostęp obywatelski (<i>accesso civico</i>)	203
III. Powtórne wykorzystanie informacji (<i>riutilizzo</i>)	203
§ 6. Implementacja dyrektyw w sprawie dostępu do informacji i ponownego ich wykorzystania – relacja pojęć dostępu do informacji i ponownego jej wykorzystania	206
§ 7. Regulacja krajowa w świetle standardów międzynarodowych	209
§ 8. Rekomendacje dla ustawodawcy polskiego	210
Summary	211

Rozdział VII. Analiza pojmowania i działania zasady jawności oraz jej ograniczeń z perspektywy prawa brytyjskiego	213
§ 1. Uwagi wstępne	213
§ 2. Status prawny dostępu do informacji	215
§ 3. Wyłączenia bezwzględne w dostępie do informacji	217
§ 4. Wyłączenia kwalifikowane w dostępie do informacji	221
§ 5. Efekt „mozaikowy” i efekt „podobieństwa”	231
§ 6. Wyłączenia „proceduralne” w dostępie do informacji	232
§ 7. Komisarz do spraw Informacji	235
§ 8. Podmioty udostępniające informację	238
§ 9. Procedura udostępnienia informacji	239
§ 10. Ponowne wykorzystanie informacji	243
§ 11. Podsumowanie	245
§ 12. Rekomendacje dla polskiego prawodawcy	247
Summary	248
Rozdział VIII. Analiza pojmowania i działania zasady jawności oraz jej ograniczeń z perspektywy prawa Stanów Zjednoczonych Ameryki	251
§ 1. Model regulacji jawności w Stanach Zjednoczonych Ameryki – ogólna charakterystyka	251
§ 2. Regulacje dotyczące zasady jawności	253
§ 3. Ustawa dostępowa	257
I. Podstawy aksjologiczne	257
II. Zakres podmiotowy ustawy dostępowej	259
1. Podmioty uprawnione	259
2. Podmioty zobowiązane	259
III. Zakres przedmiotowy ustawy dostępowej	260
IV. Tryby udostępnienia dokumentów	262
1. Tryb bezwnioskowy	262
2. Tryb wnioskowy	264
V. Procedura udostępnienia dokumentów i procedura odwoławcza	265
1. Charakterystyka ogólna	265
2. Zwykła procedura rozpatrywania wniosków	265
3. Procedura przyspieszonego rozpatrywania wniosków	266
4. Postępowania odwoławcze	267
VI. Ograniczenia dostępu do informacji	268
1. Charakterystyka ogólna	268
2. Ograniczenia dostępu do informacji – przykładowe rozwiązania	268
3. Wewnętrzne przepisy i praktyki dotyczące personelu agencji (<i>Exemption 2</i>)	270

4. Informacje wyłączone na podstawie aktów prawnych innych niż ustawa dostępowa (<i>Exemption 3</i>)	271
VII. Opłaty z tytułu przetwarzania wniosków o udostępnienie dokumentów	272
1. Zasady ogólne	272
2. Odpłatne udostępnianie dokumentów	273
3. Udostępnianie nieodpłatne lub ograniczenie zakresu opłat	274
VIII. Organy ochrony jawności	274
1. Biuro ds. Rządowych Usług Informacyjnych	275
2. Prokurator Generalny	276
3. Inne organy i urzędnicy ds. ustawy dostępowej	277
§ 4. Dostęp do informacji w Stanach Zjednoczonych Ameryki – rekomendacje dla władz publicznych	279
Summary	280
Komitet Praw Człowieka 102. Sesja Genewa, 11–29.7.2011 r. Komentarz ogólny Nr 34	283
Zalecenie R (2002) 2 Komitetu Ministrów do państw członkowskich w sprawie dostępu do dokumentów urzędowych	287
I. Definicje	288
II. Zakres	289
III. Zasada ogólna dostępu do dokumentów urzędowych	289
IV. Możliwe ograniczenia w dostępie do dokumentów urzędowych	289
V. Wnioski o udostępnianie dokumentów urzędowych	290
VI. Rozpatrywanie wniosków o udostępnianie	290
VII. Formy dostępu do dokumentów urzędowych	291
VIII. Koszty udostępniania dokumentów urzędowych	291
IX. Procedura odwoławcza	292
X. Środki uzupełniające	292
XI. Upublicznianie informacji z inicjatywy jednostek władzy publicznej	292
Indeks rzeczowy	295